

Abstrakt

Tato práce se zabývá expletivními užitími českého výrazu *to* na pozici subjektu. Záměrem je doplnění současného popisu charakteru českého expletivního subjektu *to* a následné porovnání s expletivním subjektem *it* v angličtině. V teoretické části je nejprve vymezen pojem reference a spolu s tím i termíny, které se k ní vztahují. Poté jsou uvedeny referenční, modifikační a nereferenční funkce slova *to* popsané v české odborné literatuře. Důležitou součástí teoretických východisek jsou sémantická kritéria pro identifikaci českého expletiva definovaná Ivanou Kolářovou. Pojem expletiva není v české lingvistice širěji popsáný, a proto tato práce podává také stručný přehled o pojetí expletiva v angličtině. Pro potřeby srovnání českého a anglického expletiva je část práce věnována částečným pro-drop jazykům a vysvětlení, jak mezi ně spadá čeština. Pro kvalitativní analýzu jsou predikovány dva typy expletivního *to*: formálně expletivní subjekt *to* ve vytykácích konstrukcích a inferenčně expletivní subjekt *to*. Analýza je založena na 300 manuálně excerpovaných příkladech konstrukcí s expletivním *to* z mluvených korpusů ORAL2013 a ORTOFON. Oba typy expletiv jsou popsány zvlášť na vybraných příkladech demonstrujících variabilitu a charakter užití.

Klíčová slova: expletivum, reference, deixe, mluvené jazykové korpusy, funkční lingvistika, čeština, angličtina